

Vil ikke gripe inn før vårens jordbruksforhandlinger

6 • NYHETER

NATIONEN • TORSDAG 9. DESEMBER 2021

• Strømprisene

Akutt: Katrine Røed Meberg, generalsekretær i Norsk Gartnerforbund, mener det trengs akutt hjelp for gartnerinæringa. Foto: Siri Juell Rasmussen

Jordbruksforhandlingene: Sandra Borch (Sp) vil vente til jordbruksforhandlingene med å hjelpe bøndene med galopperende strømregninger. Foto: Stian Lysberg Solum / NTB

Vil ikke gripe inn før vårens jordbruksforhandlinger

Landbruksminister Sandra Borch (Sp) vil ikke gripe inn før neste års jordbruksforhandlinger selv om kostnadene for bønder fortsetter å stige.

Landbruket har varslet at matvareprisene vil stige som følge av de økte kostnadene knyttet til strøm og gjødsel.

Spesielt tøft har det vært for gartneriene som har fått et voldsomt hopp i strømkostnadene.

Katrine Røed Meberg, generalsekretær i Norsk Gartnerforbund, mener det trengs akutt hjelp. Hun tar til orde for en form av en kompensasjonsordning, og utsatt innbetaling av moms og arbeidsgiveravgift, mener hun.

Både hun og bondelagsleder Bjørn Gimming mener det er nødvendig å øke prisene.

– Prisene må opp på varene, men det holder ikke med grep fra dagligvarebransjen nå. Vi må få på plass en redningsplanke som gjør

at bedriftene kommer seg igjennom vinteren, sier hun.

Forhandlinger til våren

Sandra Borch sier hun forstår at det er utfordrende, men hun vil ikke gripe inn nå før jordbruksforhandlingene til våren.

– Det var en av forutsetningene i tilleggsforhandlingene at vi skulle komme tilbake til utgiftene på strøm og andre økninger i jord-

bruksforhandlingene til våren, og våren kommer nok så kjapt. Vi har heller ikke den fulle oversikten over utgiftene på strøm og gjødsel. Avtalepartene har vært enige om følge opp dette i vårens jordbruksforhandlinger, sier Borch til Nationen.

Gimming i Norges Bondelag, som også er landbrukets forhandlingsleder i forhandlingene, mener derfor økte matvarepriser er en eneste løsning.

– Vi løftet strøm med Solberg-regjeringen, og vi løftet strøm på nytt med Store-regjeringen i tilleggsforhandlingene. Det var ikke noe handlingsrom der. De kom oss ikke i møte, sier Gimming.

Tidligere i høst møtte land-

bruksministeren bøndenes krav på 754 millioner for utgifter på gjødsel og byggevarer. Den ekstra kostnadsveksten på råvarer og utgifter på strøm ble utsatt til jordbruksforhandlingene til våren.

Dagligvaregigantene

Borch mener hele verdikjeden må ta sin del av kostnaden nå, og peker også på dagligvarebransjen.

– Vi skal huske på at to tredjedeler av bøndenes inntekter kommer fra markedet. Her må vi ha en god dialog mellom bøndene, industrien og dagligvarekjedene. Hele verdikjeden må ta et ansvar her, og dagligvarekjedene må ta sin del av samfunnsansvaret. Vi er helt avhengig av de verdikjedene jobber sammen, sier hun.

Landbruksministeren mener det er en usikker kraftsituasjon i hele Europa nå, og at flere andre land har sett økte matvarepriser.

– Jeg har stor forståelse for at landbruket opplever en krevende situasjon med de økte prisene, det gjør også annet næringsliv og hus-

holdninger. Vi ser store utfordringer rundt kraftsituasjonen i hele Europa og verden. Det er vi nødt til å se på i jordbruksforhandlingene. Vi vet at utfordringene der ute har ført til økte priser i andre land, sier Borch.

Bør vurdere nye tilleggsforhandlinger

Christian Anton Smedshaug i Agri Analyse mener landbruksministeren bør vurdere å åpne for nye tilleggsforhandlinger på nyåret, eller særlig kompenserende tiltak for dem med høyt forbruk, for å tilføre landbruket bedre betalingsvevne.

– Dette kan bli såpass tøft for næringen framover. Men staten tjener veldig godt på økende kraftpriser, så pengene finnes, sier Smedshaug.

Lars Bliit Hagen

lars.hagen@nationen.no

Tone Magni Finstad Vestheim

tone.vestheim@nationen.no

– Bør vurdere nye tilleggsforhandlinger

«Dette kan bli såpass tøft for næringen framover. Men staten tjener veldig godt på økende kraftpriser, så pengene finnes.»

Christian Anton Smedshaug, Agri Analyse